

Rådsmøde (forsvar) den 15. november 2016

SAMLENOTAT¹

1. EU-NATO samarbejde	2
2. EU missioner og operationer	5

¹ Forud for rådsmødet afholdes der efter vanlig kadence møde i styringsrådet for det europæiske forsvarsagentur, EDA, hvor Danmark grundet forsvarsforbeholdet ikke deltager.

1. EU-NATO samarbejde
KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet forventes medlemslandene at blive orienteret om status på opfølgningen af fælleserklæringen om et styrket EU-NATO samarbejde, der blev givet i forbindelse med NATO-topmødet i juli 2016. I fælleserklæringen identificeredes 7 områder med særligt potentiale for styrket samarbejde: 1) hybride trusler, 2) operativt samarbejde, 3) cybersikkerhed- og forsvar, 4) udviklingen kapaciteter, 5) styrkelse af forsvarsindustrien, 6) koordination af øvelser, og 7) støtte til kapacitetsopbygning i nærområdet. Frem mod hhv. EU-udenrigsministtermødet, NATO-udenrigsministtermødet og evt. mødet i Det Europæiske Råd i december 2016 arbejdes der i de to organisationer på at udmønte de 7 områder i konkrete tiltag. Det er en dansk mærkesag at fremme EU-NATO samarbejdet, og at samarbejdet skal stå centralt i EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, hvorfor implementeringen af fælleserklæringen kan støttes.

2. Baggrund

På rådsmødet forventes medlemslandene at blive orienteret om status på opfølgningen af fælleserklæringen om EU-NATO samarbejde, der blev givet af hhv. formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, kommissionsformand Jean-Claude Juncker og NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg i forbindelse med NATO-topmødet i Warszawa i juli 2016.

Fælleserklæringen har bl.a. opdrag i konklusioner fra Det Europæiske Råd i december 2013 og juni 2015 samt rådskonklusionerne fra december 2013 og maj 2015 vedr. EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde (CSDP). Med konklusionerne tillagde medlemslandene EU's partnerskaber afgørende vægt i den videre udvikling af CSDP'en. Dette gjaldt særligt EU-NATO-samarbejdet i lyset af det stigende trusselsniveau i og omkring Europa, der havde skabt yderligere behov for koordination og komplementaritet mellem de to organisationers sikkerheds- og forsvarspolitiske indsatser og instrumenter.

I fælleserklæringen identificeres 7 områder, hvor man så et særligt potentiale for styrket samarbejde. Disse omfattede: 1) hybride trusler, 2) operativt samarbejde, 3) cybersikkerhed- og forsvar, 4) udviklingen kapaciteter, 5) styrkelse af forsvarsindustrien, 6) koordination af øvelser, og 7) støtte til kapacitetsopbygning i nærområdet..

Frem mod hhv. EU-udenrigsministtermødet, NATO-udenrigsministtermødet og eventuelt mødet i Det Europæiske Råd i december 2016 arbejdes der parallelt i de to organisationer på

at udmønte de 7 områder til konkrete tiltag. For sin part forventes EU's Fælles Udenrigstjeneste at udarbejde en implementeringsplan for fælleserklæringen i konsultation med medlemslandene og i koordination med NATO på stabsniveau.

Implementeringsplanen for EU-NATO fælleserklæringen skal tillige ses i sammenhæng med implementeringsplanen for de sikkerheds- og forsvarspolitiske målsætninger i EU's globale strategi, der ligeledes understreger behovet for at styrke EU-NATO samarbejdet. Endelig skal implementeringsplanen for fælleserklæringen også ses i sammenhæng med Kommissionens kommende handlingsplan for forsvarssektoren.

3. Formål og indhold

Det forventes, at medlemslandene bliver orienteret om status for Den Fælles Udenrigstjenestes udarbejdelse af implementeringsplanen for EU-NATO fælleserklæringen. Herefter forventes en bordrunde, hvor medlemslandene vil have mulighed for, at udveksle informationer og holdninger til emnet. Der forudses ingen rådskonklusioner under punktet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets Udenrigsudvalg (AFET) udtalt ønske om et styrket EU-NATO-samarbejde.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Dagsordenen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Der forventes generel bred opbakning til Den Fælles Udenrigstjenestes arbejde med at udmønte EU-NATO fælleserklæringen i en implementeringsplan, om end betoningerne af vigtigheden af de 7 forskellige områder forventes at variere landene i mellem.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at EU-NATO samarbejdet styrkes i lyset af det stigende trusselsniveau i og omkring Europa, herunder at der arbejdes videre med udmøntningen af EU-NATO fælleserklæringen frem mod hhv. EU-udenrigsministermødet, NATO-udenrigsministermødet og

mødet i Det Europæiske Råd i december 2016. Samarbejdet bør implementeres med henblik på at unødvendig duplikation undgås, således at de samlede ressourcer anvendes mest hensigtsmæssigt. Danmark deltager i drøftelser af EU-NATO samarbejde under respekt for EU-forsvarsforbeholdet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt.

2. EU missioner og operationer
KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Medlemslande forventes at blive orienteret om EU's igangværende missioner og operationer med fokus på indsatserne i og omkring Libyen, herunder EU's militære operation i Middelhavet, operation Sophia, og EU's civile grænsemission i Libyen, EU Border Assistance Mission Libya. Danmark deltager grundet forsvarsforbeholdet ikke i gennemførslen af afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder EU's militære operationer.

2. Baggrund

Under EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik har EU p.t. 17 missioner og operationer (10 civile og 7 militære). På grund af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i de militære operationer.

Dagsordenspunktet forventes at være fokuseret omkring EU's indsatser i og omkring Libyen og Middelhavsområdet, hvor EU p.t. er engageret i to sammenhæng:

EUNAVFOR MED Operation Sophia har til formål at stoppe menneskesmuglernes netværk, forretningsmodel og metoder. Efter libysk anmodning traf Udenrigsrådet den 20. juni 2016 beslutning om at udvide Operation Sophias mandat til at omfatte træning af den libyske kystvagt og flåde samt at bidrage til håndhævelsen af FN's våbenembargo. Træningsaktiviteterne blev påbegyndt i den sidste uge af oktober. De to indsatser er dog udfordret af mangel på visse ressourcer både i form af finansiering, materiel, anløbshavne og udveksling af efterretningsoplysninger, hvilket må forventes drøftet på rådsmødet. I forbindelse med NATO-forsvarsministtermødet i oktober 2016 blev det besluttet, at NATO's "nye" operation i Middelhavet Sea Guardian (tidligere Operation Active Endeavour) kan levere støtte til Operation Sophia. Konkret vil støtten bestå af efterretnings- og informationsdeling samt logistisk støtte. Der er endnu ikke truffet beslutning omkring en evt. NATO-rolle ift. Libyen.

Danmark bidrager derimod til EU's civile CSDP-mission i Libyen (EU Border Assistance Mission in Libya/EUBAM Libya) med 2 civile eksperter fra Freds- og Stabiliseringsberedskabet (FSB). EUBAM Libya opererer pga. sikkerhedssituationen i Libyen pt. fra Tunis og beskæftiger sig aktuelt primært med planlægningen af en mulig fremtidig civil EU-mission i Libyen med fokus på kapacitetsopbygning af politi og retssektoeren samt på migration, grænsesikkerhed og terrorbekæmpelse. EUBAM Libyas mandat udløber i august 2017.

3. Formål og indhold

Formålet med dagsordenspunktet er forventeligt, at medlemslandene bliver orienteret om status for de relevante missioner og operationer. Herefter forventes en bordrunde, hvor medlemslandene vil have mulighed for, at udveksle informationer og holdninger om de konkrete missioner og operationer samt om den bredere udvikling i regionen. Der forudses ingen rådskonklusioner under punktet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Dagsordenen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes blandt medlemslandene en fortsat bred opbakning til operation Sophia, herunder i forhold til operationens varetagelse af opgaverne med at bekæmpe menneskesmuglingen via Middelhavet, kapacitetsopbygge den libyske kystvagt og håndhæve FN's våbenembargo mod Libyen.

Der forventes desuden fortsat opbakning til EUBAM Libyas arbejde med at planlægge en mulig fremtidig civil mission i Libyen med fokus bl.a. på kapacitetsopbygning af politi og retssektoren.

10. Regeringens generelle holdning

Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner inden for EU, som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder de militære operationer.

Regeringen støtter dog overordnet udviklingen af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde (CSDP), og at EU anvender sin brede vifte af udenrigs- og sikkerhedspolitiske instrumenter til håndteringen af de komplekse udfordringer i og omkring Libyen og Middelhavet.

vet, jf. konklusionerne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd i april 2015. Endvidere støtter Danmark samarbejde mellem Operation Sea Guardian og Operation Sophia Middelhavet med henblik på at sikre synergi mellem de to indsatser.

Danmark bidrager med 2 civile eksperter fra Freds- og Stabiliseringsberedskabet (FSB) til EU's civile CSDP-mission i Libyen (EU Border Assistance Mission in Libya/EUBAM Libya) og prioriterer aktuelt udsendelse af yderligere personel til missionen gennem både Rigspolitiet og FSB.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

De militære CSDP-operationer blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 12. maj 2015.
